

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9To/46/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315010606
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Farkaš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8315010606.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Farkaša a sudcov JUDr. Jaroslava Bugela a JUDr. Emila Dubňanského, na verejnom zasadnutí konanom dňa 17.01.2018, v trestnej veci obžalovaného B. B. pre prečin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1 Tr. zák. (zák. č. 140/1961 Zb.), formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Humenného HhHHHHh sp. zn. 2T/189/2015 zo dňa 16.1.2017, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.

Podľa § 285 písm. c/ Tr. por. o s l o b o d z u j e obžalovaného B. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom C., A. XXXX/XX, t. č. X F. V., N., BD X XPP, V., spod obžaloby Okresnej prokuratúry Humenné sp. zn. 2Pv 410/15 pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1 Tr. zák. (zák. č. 140/1961 Zb. účinný do 31.12.2005) formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák., ktorý mal spáchať tak, že

dňa 13.12.2004 po predchádzajúcej vzájomnej dohode s B. A. a H. F. v predajni I. Z. na ulici XX. novembra v C. uzatvoril na meno H. F. úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX so spoločnosťou C. Y. Z., a. s. na základe predložených dokladov o tom, že H. F. je zamestnaný vo firme Y., a. s. Z., na základe ktorej zmluvy mu bol poskytnutý úver vo výške 663,87 eur (20 000,- Sk) na zakúpenie chladničky zn. Zanussi 22/5 a klávesov zn. CASIO CTK 691, pričom v uvedenej predajni došlo k vyplateniu akontácie vo výške 66,38 eur (2.000,- Sk), z poskytnutých finančných prostriedkov B. B., pričom H. F. prevzatý tovar odovzdal B. B. za finančnú odmenu vo výške 66,38 eur (2000,- Sk), z ktorej sumy dal 16,59 eur (500,- Sk) B. A., pričom poskytnutý úver sa H. F. zaviazal splatiť osemnástimi mesačnými splátkami po 45,74 eur (1378,- Sk), H. F. úver nesplatil, čím tak spoločnosti C. Y. Z., a. s. A., IČO: XXXXXXXX spôsobil škodu vo výške celkom 663,87 eur (20 000,- Sk), lebo nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. poriadku súd poškodenú stranu C. Y. Z., a. s. A., H. XXXX/XXX s nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Humenné zo dňa 16.1.2017 sp. zn. 2T 189/2015 podľa § 285 písm. b/ Tr. por. oslobodil obž. B. B., nar. XX.X.XXXX v C., trvale bytom C., A. XXXX/XX, t. č. bytom X F. V., N., BD X XPP, V. spod obžaloby Okresnej prokuratúry Humenné sp. zn. 2Pv 410/15 pre skutok

kvalifikovaný ako prečin úverového podvodu spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zákona k § 250a ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že
-dňa 13. 12. 2004 po predchádzajúcej vzájomnej dohode s B. A. a H. F. v predajni I. Z. na ulici XX. novembra v C. uzatvoril na meno H. F. úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX so spoločnosťou C. Y. Z., a. s. na základe predložených dokladov o tom, že H. F. je zamestnaný vo firme Y., a. s. Z., na základe ktorej zmluvy mu bol poskytnutý úver vo výške 663,87 eur (20 000,- Sk) na zakúpenie chladničky zn. Zanussi 22/5 a klávesov zn. CASIO CTK 691, pričom v uvedenej predajni došlo k vyplateniu akontácie vo výške 66,38 eur (2 000,- Sk), z poskytnutých finančných prostriedkov B. B., pričom H. F. prevzatý tovar odovzdal B. B. za finančnú odmenu vo výške 66,38 eur (2000,- Sk), z ktorej sumy dal 16,59 eur (500,- Sk) B. A., pričom poskytnutý úver sa H. F. zaviazal splatiť osemnástimi mesačnými splátkami po 45,74 eur (1378,- Sk), H. F. úver nesplatil, čím tak spoločnosti C. Y. Z., a. s. A., IČO: XXXXXXXXX spôsobil škodu vo výške celkom 663,87 eur (20 000,- Sk), lebo skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. poškodenú stranu C. Y. Z. a.s. A., H. XXXX/XXX s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Humenné podal dňa 24.1.2017 odvolanie proti rozsudku. Svoje odvolanie odôvodnil podaním, ktoré bolo doručené súdu dňa 6.3.2017, kde konštatuje, že rozsudok súdu prvého stupňa považuje za nezákonný, nesprávny a na základe nedostatočne vyhodnoteného skutkového stavu veci tak, ako bol zistený v prípravnom konaní, ako i v priebehu hlavného pojednávania. Je

treba konštatovať, že obžalovaný skutok spáchal spolu po predchádzajúcej vzájomnej dohode s B. A. a H. F., pričom úverová zmluva bola uzatvorená na meno H. F., ktorý v čase poskytnutia úveru, zavretia úverovej zmluvy, mal byť zamestnaný vo firme Y. a.s. Z., pričom obž. B. B. mal poskytnúť svoje finančné prostriedky k vyplateniu akontácie, následne tovar mal prevziať H. F. a za finančnú odmenu ho odovzdať B. B.. Prokurátor zdôrazňuje, že obžalovaný B. B. z trestnej činnosti je usvedčovaný výpoveďou H. F., ktorý od januára 2002 bol nezamestnaný, pracoval iba v priebehu januára 2005 na verejnoprospešných prácach. V kritický deň dňa 13.12.2004 v čase okolo 12.00 hod. sa mal stretnúť na vrátnici v objekte nemocnice v C. s B. A., ktorý sa ho pýtal, či si nechce zarobiť peniaze, že či nechce ísť za ručiteľa kolegovi, ktorý potrebuje pôžičku. Svedok zdôraznil, že on nikde nerobí, no A. mu povedal, že mu stačí iba občiansky preukaz. W. si stretnutie na XX.XX hod. pri pošte 1 v C.. Prišiel tam aj vysoký mladý Róm, ktorý sa pýtal, či pôjde za ručiteľa. Svedok mu odpovedal, že asi ťažko, pretože nikde nerobí. Po zabezpečení rodného listu asi o 17.00 hod. tento mladý Róm povedal, že môžu ísť s ním. Išli spolu do domu potravín v C., chvíľu ešte počkali, po 15-20 minútach po tom, čo mu vrátil Róm občiansky preukaz a kópiu rodného listu, išli spolu do predajne Elektro, tento Róm mu dal 2.000,- Sk na chodbe, aby zaplatil dopredu poplatok. Podpísali papiere. Róm zostal v predajni, keď vyšiel, dal mu za ochotu 2.000,- Sk a povedal mu, aby sa nebál. Zdôraznil, že on v Y. Z. pracoval od r. 1987 do r. 1991, no o tejto skutočnosti im nehovoril. Zhodne s výpoveďou H. F. vypovedal aj B. A., ktorý konštatoval, že ponúkol H. F., že môže si zarobiť peniaze s tým, že pôjde za B., ktorý zaňho zaplatí 2.000,- Sk. Zoberie elektroniku a že nič platiť nebude. Keď prídu šeky, tak bude platiť B.. Povedal mu, že všetko je to podvod, no ak nechce, nemusí do toho ísť, no F. s tým súhlasil. Prokurátor zhodnotil jednotlivé znaky skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu podľa § 250a ods. 1 Tr. zák. Na rozdiel od tvrdení súdu zdôraznil, že trestnoprávnu zodpovednosť páchatelia nie je možné vylúčiť, ak osoba konajúca v omyle dodržala obvyklú opatrnosť, ktorú by vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu bolo možné bežne očakávať. Obvyklá opatrnosť spravidla nie je zachovaná, ak by klamaná osoba nerozoznala nepravdivosť tvrdenia napriek tomu, že jeho nepravdivosť je možné rozpoznať na prvý pohľad, teda bez dôkladnejšieho preskúmania. Za takúto opatrnosť už nie je možné považovať skutočnosť uvedenú v odôvodnení napadnutého rozsudku, aby v prípade poskytnutia spotrebiteľského úveru musel veriteľ v čase poskytnutia úveru skúmať, či obžalovaný konal v úmysle peniaze zobrať a tieto poškodenému nevrátiť. Nemožno požadovať od poskytovateľa spotrebiteľských úverov, aby žiadal predloženie potvrdenia, že disponuje žiadateľ sumou rovnajúcou sa poskytovanému úveru. Ak by totiž spotrebiteľ disponoval takouto sumou, tak v podstate by nemal dôvod uzatvárať úverovú zmluvu. Prokurátor zdôraznil, že v skutkovom stave ustálenom v obžalobe je nepochybné, že obžalovaný svojim konaním v úmysle získať úver od poškodenej spoločnosti uvádzal nepravdivé údaje a skutočnosti týkajúce sa splnenia podmienok pre poskytnutie úveru, a to, že H. F. je zamestnaný a má pravidelný mesačný príjem v dôsledku takéhoto konania mu bol úver priznaný. Súčasne však obvinený uvádzal nepravdivé skutočnosti v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru, a to tým, že pri uzatváraní zmluvy vedel, že dohodnuté podmienky o splácaní úveru nedodrží

a poskytnutý úver nebude vedieť riadne a včas splácať, pretože majetok ani dostatočný príjem na splácanie úveru nemal. Tieto skutočnosti vyplývajú nielen z výpovedí B. A., H. F., ale taktiež aj zo samotnej úverovej zmluvy, kde je uvedený zamestnávateľ Y. a.s. a v kolónke čistý mesačný príjem 9.500,- Sk. Prokurátor navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Na základe riadne a včas podaného odvolania preskúmal krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na základe tohto preskúmania krajský súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné, no nie v celom rozsahu a dôvodnosť odvolania vychádza z toho, že súd prvého stupňa použil nesprávne ustanovenie Trestného poriadku.

Obžalovaný B. B. poprel spáchanie skutku, zdôraznil, že H. F., B. A. pozná len z videnia.

Súd na hlavnom pojednávaní prečítal výpoveď svedka H. F., ktorý medzičasom zomrel, z tejto výpovede vyplývajú iba skutočnosti týkajúce sa jeho stretnutia s B. A. a následne tento ho mal skontaktovať s mladým Rómom, ktorý mal sprostredkovať uzatvorenie zmluvy, na základe ktorej bola nakúpená elektronika v predajni. Bližšie nešpecifikoval o akú osobu išlo pri svojej výpovedi v prípravnom konaní, označil túto osobu iba slovami vysoký, mladý Róm.

Súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní prečítal výpoveď svedka B. A. zo dňa 02.10.2015, kde svedok pri tejto výpovedi zdôraznil, že B. B. z C. podľa mena nepoznal, poznal ho iba z videnia a vedel o ňom, že ho volali „O.“. Zdôraznil, že on nevedel, že B. B. volali „O.“, poznal ho iba z čias 10 rokov dozadu. Zotrval na svojom tvrdení, že skutok, pre ktorý bol odsúdený, dopustil sa ho už teraz nebohý H. F. so S. B., ktorého prezývajú „N.“, ktorý im pomáhal. Zdôraznil, že B. B. s touto trestnou vecou nemá nič spoločné. Už v prípravnom konaní bol konfrontovaný so svojou výpoveďou v postavení obvineného, kde tento svedok zotrval na tom, že s nebohým F. bol S. B. a nie B. B. zvaný O.. Nevedel vysvetliť prečo v postavení obvineného vypovedal, že takéhoto konania sa dopustil obž. B. B..

Z. prvého stupňa prečítal výpoveď obv. B. A. z prípravného konania, ktorá sa nachádza na čl. 13. Tento výsluch bol uskutočnený dňa 4.8.2005. Súd prvého stupňa už vo svojom rozhodnutí nesprávne konštatuje, že čítal výpoveď svedka. V tom čase Gabriel Piskor bol spoluobvinený v tejto trestnej veci, následne obžalovaný B. B. bol z tejto trestnej veci vylúčený. V tom čase obvinený B. A. vo svojej výpovedi uviedol, že nákup jednotlivých tovarov na úver bol sprostredkovaný prostredníctvom B. B., pretože v tom čase S. B., ktorý sa takouto činnosťou zaoberal, nestretol.

Svedok S. B. vo svojej výpovedi poprel, že by sa podieľal na spáchaní takéhoto skutku.

Dňa 19.10.2015 bola vykonaná konfrontácia medzi svedkom S. B. a svedkom B. A.. B. A. zotrval na svojej svedeckej výpovedi a tvrdil, že obchod mal byť sprostredkovaný prostredníctvom S. B.. S. B. poprel, že by sa zúčastnil pri uzatváraní takéhoto obchodu.

Svedkovia L. N. N. a S. Z. sa vyjadrili k samotnému procesu, ako sa nakupoval tovar na úver v ich spoločnosti. Z. S. Z. sa vyjadril, že osobu obžalovaného nepozná, osobu - svedka S. B. poznal iba z videnia. Súd prvého stupňa oboznámil listinné dôkazy, a to vyčíslenie škody z čl. 25, úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.12.2004, faktúru, splátkový kalendár k zmluve a výzvu k splateniu celého úveru.

Súd prvého stupňa na základe takto vykonaného dokazovania dospel k záveru, že každý účastník občianskoprávného záväzkového vzťahu musí dodržiavať obvyklú mieru opatrnosti a tak spoločnosť poskytujúca úver, ktorá v rámci výkonu predmetu svojej podnikateľskej činnosti prichádza pravidelne do kontaktu s uvádzaním nepravdivých informácií, má možnosť si deklarované údaje preveriť a pri zachovanej potrebnej miere opatrnosti rozpoznať nepravdivosť tvrdenia bez vynaloženia špeciálneho osobitného úsilia, ktoré inak nie je v obdobných prípadoch bežné. Poukázal, že nebolo preukázané ani to, že by obžalovaný v čase poskytnutia úveru mal úmysel peniaze zobrať a tieto poškodenému nevrátiť, teda uzavrel to tým, že stíhaný skutok nie je trestným činom.

Krajský súd sa stotožnil s argumentáciou prokurátora, že nemožno akceptovať tvrdenia súdu prvého stupňa, ktorý poukazuje na určitú mieru opatrnosti pri uzatváraní záväzku o právnych vzťahoch a prenáša de facto zodpovednosť na dodávateľa. Takáto argumentácia súdu prvého stupňa nie je ničím podložená.

Na druhej strane je potrebné uviesť, že súd prvého stupňa v tejto trestnej veci sa nevysporiadal so základnými otázkami pre rozhodnutie. Prokurátor v prvom rade argumentuje, že obžalovaný je usvedčovaný výpoveďou svedka B. A. a poukazuje predovšetkým na skutočnosti, ktoré sú obsiahnuté v jeho výpovedi zo dňa 4.8.2005. Ušlo pozornosti prokurátora, že dňa 4.8.2005 bol B. A. vypočúvaný v pozícii obvineného. V tejto pozícii usvedčoval obžalovaného - v tom čase spoluobvineného B. B. zo spáchania skutku. Následne došlo k vylúčeniu obv. B. B. z tejto trestnej veci, teda zmenilo sa postavenie B. A., ktorý po tom, čo pominul dôvod prerušenia tejto trestnej veci, bol opätovne vypočutý ako svedok. B. A. v pozícii svedka jednoznačne poprel, že by obž. B. B. spáchal tento skutok, zdôraznil opakované, či už pri konfrontácii medzi obvineným a konfrontáciou so svedkom S. B., že tento skutok mal spáchať svedok S. B.. Tu je potrebné zdôrazniť, že ak svedok na hlavnom pojednávaní je konfrontovaný so svojou výpoveďou z prípravného konania, kde bol v pozícii obvineného, môže k takejto konfrontácii dôjsť iba za situácie, ak je v rovnakom procesnom postavení, t.j. v procesnom postavení svedka. Výpoveď v postavení obvineného v tejto trestnej veci je nepoužiteľná, nemožno na ňu prihliadať.

Na základe týchto skutočností krajský súd dospel k záveru, že nebol produkovaný žiaden dôkaz, ktorý by usvedčoval obžalovaného B. B. zo spáchania tohto skutku. Svedok H. F. - už nebohý, ktorý tiež vypovedal v pozícii obvineného, bližšie nešpecifikoval osobu, ktorá mu mala pomôcť pri nákupe tovaru na úver. Svedok B. A. v postavení svedka, krajský súd zdôrazňuje, že nie v postavení obvineného, jednoznačne uviedol, že obž. B. B. sa nepodieľal na spáchaní tohto skutku, teda za danej situácie neexistuje žiaden dôkaz, na základe ktorého by mohlo byť rozhodnuté o vine obžalovaného. Krajský súd dospel v tejto veci k záveru, že vykonané dokazovanie nevytvorilo podklad pre rozhodnutie o vine obžalovaného, teda nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvého stupňa použil nesprávny dôvod na oslobodenie obžalovaného spod obžaloby, krajský súd toto pochybenie súdu prvého stupňa napravil tým, že napadnutý rozsudok zrušil a vo veci sám rozhodol.

Vzhľadom na skutočnosť, že súd obžalovaného spod obžaloby oslobodil, obligatórne poškodenú firmu odkázal s uplatneným nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je príпустný.